

Усуд ИНТИМЕ

- Ни једно друштво ма колико било напредно не решава личне проблеме, срећу свако сам треба да нађе спознајом себе и другог ● Од мржње више штете има онај који мрзи него онај против кога је мржња уперена - саветује славни песник

За протеклих четири године књигу "Благо цара Радована" Јована Дучића је објавило седам издавача, и то углавном приватних, у укупном тиражу од око 80.000 примерака. Тешко је наћи књигу коју је и у бољим временима издало више од два издавача, а да су при том сви задовољни продајом

Прво издање ове књиге појавило се далеке 1932. године као шеста књига Дучићевих Сабраних дела. Било је то изненађење и за читаоце и за критичаре јер Дучић раније није писао "филозофске есеје". Убрзо је дошао Други светски рат, а Дучић је после ослобођења остао, из политичких разлога, заобилажен писац. Понеке љубавне песме, једино је што је од овог писца било доступно читаоцима код нас док је "Благо цара Радована" као и многа друга његова дела било потпуно заборављено и скрајнуто.

● Судбина као проблем

- То су есеји који се баве чисто интимном људском сфером: срећа, љубав, пријатељство, усуд, страх, добро, зло... У социјализму онако како смо га ми схватили и како је код нас протекло, нема места за расправу те врсте. Интима је протерана пред великим друштвеним задацима, обавезама које се постављају пред појединца и од кога се очекује велико залагање. Није се придавао значај томе да ли човек може сам да оства-

ри неки свој приватни, лични план у животу, независно од оног шта друштво од њега очекује - каже књижевни критичар Зоран Глушчевић и даље објашњава велико занимање за ову књигу које се јавило почетком деведесетих година. - Показало се да ни једно друштво ма колико било савршено није у стању да вам помогне да решите своје личне проблеме уколико не упознате довољно себе, друге људе и своју средину и сами пронађете одговор на своје проблеме. Људи су схватили да њихова срећа зависи пре свега од њих самих и савете су почели да траже од умних људи, писаца, филозофа, мислилаца.

Ову "књигу о судбини", Дучић је писао у Каиру и Београду од 1926. до 1930. године. Осим малог есеја о благу цара Радована књига садржи још осам огледа и то: "О срећи", "О љубави", "О жени", "Пријатељству", "О младости и старости", "О песнику", "О херојима", и "О пророцима". Афористички језгровито, једноставно и јасно, Дучић износи животну филозофију засновану на властитим искуствима и на моралној традицији старих

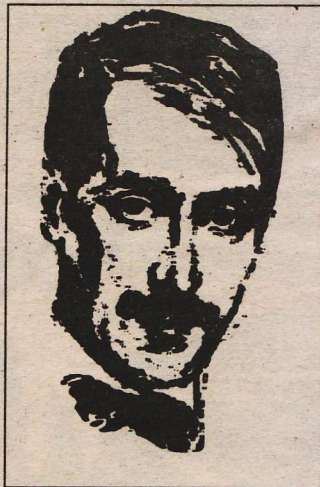
мислилаца.

Још један разлог популарности ове књиге је и у савремености и свевремености Дучићевих ставова.

Поред сазнања о тим емотивним и психолошким облицима о којима расправља, Дучић излаже и начин како да пронађете најбољи одговор на оно што вас опседа. Рецимо када пише о страху, он се не задовољава само тиме да каже како он настаје из инфериорности, што је и наука данас потврдила, а он наслутио пре толико година, већ даје и неку врсту савета како се човек може ослободити страха. И то све пише на један приступачан начин - каже Глушчевић.

● Народна легенда

Књига је добила назив према народној легенди, коју Дучић симболизује. Цар Радован заправо, води порекло од словенског бога или демона рудника, он је власник великог рудног блага које "милостиво поклања" људима. Међутим, нешто од тог блага добијају само они неуморно предани њему и копању тог блага. У уводном есеју о благу цара Радована откривамо да Дучић жели да нам каже да свако има своју стваралачку судбину и да у њој лежи људска срећа.

Потрага за срећом:
Јован Дучић

- Цео свој поглед на стваралаштво Дучић је сажео у наслову књиге. Када читајући те есеје рашчланимо шта значи "Благо цара Радована" видимо да је то у ствари један неисцрпан извор стваралаштва, имажинације, симбола, како би рекао Јунг, из чега настају креативни захвати. Врховни степен среће за овог нашег великог песника је независност духа. Срећу су тако формулисали још романтичари крајем 18. века и почетком 19. века а он иде још даље и каже да од среће треба начинити креативан појам. Срећа се састоји у креацији, а креација је све што човек може да створи без обзира на област којом се бави. Човек може да буде стваралац и као политичар и као занатлија и као уметник или чистач улица. Значи и у најмаргиналнијој али и најзначајнијој друштвеној сфери. Све што човек ствара, ако је везано са тежњом да се постигне успех и повеже успех са уживањем у створеном делу, то је извор среће - објашњава Глушчевић.